

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0041/2009

29. 1. 2009

ZPRÁVA

obsahující doporučení Komisi o Evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru
na podporu růstu a zaměstnanosti
(2008/2122(INI))

Hospodářský a měnový výbor

Zpravodaj: Zsolt László Becsey

(Podnět – článek 39 jednacího řádu)

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: PODROBNÁ DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU	8
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	12
STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU	17
STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU	20
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI	24
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	27
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	30

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

obsahující doporučení Komise o Evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti (2008/2122(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. listopadu 2007 o evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti (KOM(2007)0708),
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. července 2007 o politice finančních služeb (2005–2010) – bílá kniha¹, a zejména na článek 35 tohoto usnesení,
- s ohledem na doporučení Komise 2003/361/ES ze dne 6. května 2003 o definici velmi malých, malých a středních podniků²,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. července 2005 „Společné akce pro růst a zaměstnanost: Lisabonský program Společenství“ (KOM(2005)0330),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. července 2005 „Politika soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti: Strategické obecné zásady Společenství, 2007–2013“ (KOM(2005)0299),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2007 „Členské státy a regiony provádějí Lisabonskou strategii pro růst a zaměstnanost prostřednictvím politiky soudržnosti EU na období 2007–2013“ (KOM(2007)0798),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2007 „Návrh lisabonského programu Společenství 2008–2010“ (KOM(2007)0804),
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1639/2006/ES ze dne 24. října 2006, kterým se zavádí rámcový program pro konkurenceschopnost a inovace (2007–2013)³,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. června 2008 „Zelenou malým a středním podnikům - Small Business Act pro Evropu“ (KOM(2008)0394),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/48/ES ze dne 14. června 2006 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (přepracované znění)⁴ a na návrh Komise ze dne 1. října 2008 týkající se směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o banky přidružené k ústředním institucím, některé položky kapitálu, velkou angažovanost, režimy dohledu a krizové řízení (KOM(2008)0602),

¹ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 392.

² Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.

³ Úř. věst. L 310, 9.11.2006, s. 15.

⁴ Úř. věst. L 177, 30.6.2006, s. 1.

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní špinavých peněz a financování terorismu¹,
 - s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis*²,
 - s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 1535/2007 ze dne 20. prosince 2007 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* v produkčním odvětví zemědělských produktů³,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb⁴,
 - s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby⁵,
 - s ohledem na své písemné prohlášení ze dne 8. května 2008 o mikroúvěrech⁶,
 - s ohledem na čl. 192 odst. 2 Smlouvy o ES,
 - s ohledem na články 39 a 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru a stanoviska Rozpočtového výboru, Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku, Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0041/2009),
- A. vzhledem k tomu, že Komise definuje v současné době mikroúvěr jako úvěr v hodnotě maximálně 25 000 eur a že podle doporučení 2003/361/ES je mikropodnikem každý podnik, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrat nebo roční bilanční suma nepřesahuje 2 000 000 eur; vzhledem k tomu, že tyto definice se zřejmě nehodí pro všechny vnitrostátní trhy a neumožňují jednoznačně rozlišit mezi mikroúvěry a mikropůjčkami pro mikropodniky, a mezi mikroúvěry pro osoby, které nemají přístup k bankovním úvěrům, a mikroúvěry pro mikropodniky, které jsou bankami běžně akceptovány,
- B. vzhledem k tomu, že jako hlavní překážka v podnikání se často uvádí ztížený přístup k vhodným formám financování a že v EU existuje významná potenciální poptávka po mikroúvěrech, která není v současné době uspokojena,
- C. vzhledem k tomu, že Komise se dále nezabývala požadavkem Parlamentu, který

¹ Úř. věst. L 309, 25.11.2005, s. 15.

² Úř. věst. L 379, 28.12.2006, s. 5.

³ Úř. věst. L 337, 21.12.2007, s. 35.

⁴ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁵ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁶ Texts adopted, P6_TA(2008)0199.

formuloval ve svém usnesení ze dne 11. července 2007, aby byl vypracován akční plán mikrofinancování, aby byla různá politická opatření vzájemně koordinována a aby byly co nejlépe využity osvědčené postupy v rámci EU i mimo ni,

- D. vzhledem k tomu, že Parlament schválil v roce 2008, již druhý rok po sobě, finanční prostředky na pilotní projekt „Podpora prostředí příznivějšího pro mikroúvěry v Evropě“, a vzhledem k tomu, že by bylo užitečné, kdyby tyto prostředky – přestože se o nich sdělení Komise nezmiňuje – byly vyčleněny na vytvoření vlastních fondů sloužících jako startovní kapitál,
- E. vzhledem k tomu, že mikroúvěry se od obvyklých úvěrů, tedy i od úvěrů poskytovaných malým a středním podnikům, v několika ohledech liší a že podniky žádající o běžný úvěr se zpravidla obracejí na nejrůznější typy finančních institucí; vzhledem k tomu, že bychom neměli zapomínat na to, že hlavním cílem je začlenění všech občanů do formálního finančního systému,
- F. vzhledem k tomu, že mikroúvěr je spojen s vyššími provozními náklady, protože má malý rozsah, není (dostatečně) zajištěn a má vysoké náklady na zpracování,
- G. vzhledem k tomu, že se oblast poskytování mikroúvěrů vyznačuje zcela novými a subjektivními prvky, jako jsou požadavky na alternativní či nulové zajištění a netradiční posouzení úvěrové bonity, a že tyto úvěry jsou často poskytovány nikoli jen za účelem vytváření zisku, ale také v zájmu prohloubení soudržnosti prostřednictvím (opětovného) začlenění znevýhodněných osob do společnosti,
- H. vzhledem k tomu, že mikroúvěry mají ze své podstaty malý rozsah, avšak jejich účinek se zesiluje díky možnosti „recyklace“ (poskytnutí dalšího takového úvěru po jeho splacení) vzhledem k obecně krátké době splatnosti, aniž by se opomíjel cíl opětovného začlenění příjemců do tradičního bankovního systému,
- I. vzhledem k tomu, že poskytovat mikroúvěry nebo usnadňovat přístup k finančním prostředkům může celá škála subjektů, jako jsou např. poskytovatelé neformálních finančních služeb (autorizované půjčky P2P), organizace vlastněné jejich členy (např. úvěrová družstva), nevládní organizace, vzájemné družstevní záložny, finanční instituce pro rozvoj místních komunit, záruční banky a fondy a spořitelny a vzájemné a obchodní banky, a vzhledem k tomu, že spolupráce mezi těmito různými subjekty může být přínosná,
- J. vzhledem k tomu, že je nutné uznat, že poskytovatelé finančních služeb působící v EU, např. úvěrová družstva, která jako nebankovní finanční instituce využívají vklady svých členů k mikropůjčkám, mají jedinečnou strukturu, kvůli níž by neměli být a priori vyloučeni z příslušných programů mikroúvěrového financování,
- K. vzhledem k tomu, že v důsledku současné finanční krize a jejích dopadů na celou ekonomiku se projeví nevýhody složitých finančních produktů a ukázalo se, že se musíme zabývat způsoby zvyšování efektivity a mít k dispozici různé cesty pro poskytování finančních prostředků v situaci, kdy podniky mají v důsledku nedostatku likvidity omezený přístup ke kapitálu, zejména v hospodářsky a sociálně znevýhodněných regionech, a že je zároveň nutno vyzdvihnout význam institucí, které se

ve své činnosti zaměřují na místní rozvoj a které mají pevné místní vazby a nabízejí bankovní služby všem hospodářským subjektům bez rozdílu,

- L. vzhledem k nutnosti podporovat podnikání,
- M. vzhledem k tomu, že je třeba usilovat o snížení regulační zátěže mikropodniků na úplné minimum a že Komisi se žádá, aby činila odpovídající kroky;
- N. vzhledem k tomu, že stanovení horní hranice úrokových sazeb může odrazovat věřitele od poskytování mikroúvěrů, pokud by jim tato omezení znemožňovala pokrýt náklady spojené s poskytnutím úvěru,
- O. vzhledem k tomu, že podpora mikroúvěrů by měla v přehodnocené Lisabonské strategii zaujímat význačné postavení,
- P. vzhledem k tomu, že osoby, které si v rámci politiky soudržnosti EU přejí získat finanční prostředky na zřízení malých rodinných firem, mají v nemalém počtu případů potíže se zajištěním požadovaného spolufinancování,
- Q. vzhledem k tomu, že v centru evropské iniciativy týkající se mikroúvěrů by měly být znevýhodněné osoby, jako např. (dlouhodobě) nezaměstnaní, osoby závislé na sociálních dávkách, přistěhovalci, etnické menšiny, např. Romové, lidé zapojení do neformální ekonomiky nebo žijící ve znevýhodněných venkovských oblastech a konečně ženy, které chtějí založit mikropodnik,
- R. vzhledem k tomu, že i přes nutnost co největšího zapojení soukromého sektoru je nezbytné, aby se v oblasti poskytování mikroúvěrů angažoval i veřejný sektor,
- S. vzhledem k tomu, že existuje několik iniciativ EU, které obsahují prvky podpory mikroúvěrů, a že by bylo prospěšné, kdyby byl přístup systematictější a cílenější díky kombinaci jednotlivých prvků v jednotném systému,
- T. vzhledem k tomu, že je velmi důležité, aby zakladatelé mikropodniků měli přístup k podpoře podnikání (školení a zaučování či budování kapacit), a že subjekty, kterým je poskytován mikroúvěr, by měly povinně projít školením; vzhledem k tomu, že významnou součástí politiky všech institucí poskytujících mikroúvěr by mělo být vzdělávání zákazníků ve finanční oblasti a zvyšování odpovědnosti při vypůjčování peněz,
- U. vzhledem k tomu, že potenciální příjemci mikroúvěrů by měli mít k dispozici odpovídající právní poradenství v souvislosti s uzavíráním smlouvy o úvěru, zakládáním podniků, vymáháním dluhů, nabýváním a využíváním práv duševního a průmyslového vlastnictví atd., zejména pokud daný mikropodnik zamýšlí nebo má potenciál vyvíjet podnikatelskou činnost v jiných členských státech Evropské unie,
- V. vzhledem k tomu, že by poskytování mikroúvěrů bylo snazší, pokud by byl zajištěn přístup k údajům o předchozích úvěrech případných zájemců o mikroúvěr,

- W. vzhledem k tomu, že je třeba podporovat hledání a výměnu osvědčených postupů v oblasti mikroúvěrů, např. pokud jde o nové metody jejich poskytování a zajištění, o snižování rizika mikroúvěrů a o to, v jakém měřítku a v případě jakých skupin tyto metody v kontextu EU fungují,
- X. vzhledem k tomu, že aby bylo možné zabránit protiprávnímu jednání, je nutné se zabývat úlohou zprostředkovatelů a zvážit alternativní způsoby, jak zjišťovat jejich důvěryhodnost pro vypůjčovatele (např. prostřednictvím svépomocných skupin),
- Y. vzhledem k tomu, že je třeba vytvořit rámec EU pro nebankovní mikrofinanční instituce a že Komise by měla vyvinout mechanismus na podporu mikroúvěrů, který mezi těmito poskytovateli mikroúvěrů zůstane neutrální,
- Z. vzhledem k tomu, že lidé, kteří nemají stálé bydliště ani osobní dokumenty, by neměli být na základě právních předpisů proti praní špinavých peněz a financování terorismu zbaveni možnosti získat mikroúvěr,
- AA. vzhledem k tomu, že je potřeba upravit předpisy EU týkající se hospodářské soutěže s cílem omezit překážky poskytování mikroúvěrů,
- AB. vzhledem k tomu, že pravidla EU týkající se zadávání veřejných zakázek by měla pomáhat subjektům, kterým je poskytován mikroúvěr,
1. žádá Komisi, aby na základě článku 44, čl. 47 odst. 2 nebo článku 95 Smlouvy o ES předložila Parlamentu legislativní návrh či návrhy týkající se záležitostí, o nichž pojednávají podrobná doporučení uvedená níže;
 2. potvrzuje, že doporučení jsou v souladu se zásadou subsidiarity a základními právy občanů;
 3. domnívá se, že případné finanční dopady požadovaného návrhu nebo návrhů by měly být hrazeny z rozpočtových prostředků EU;
 4. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a k němu přiložená podrobná doporučení Komisi, Radě a vládám a parlamentům členských států.

PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: PODROBNÁ DOPORUČENÍ TÝKAJÍCÍ SE OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

1. *Doporučení 1: zvyšování povědomí o mikroúvěru*

Evropský parlament se domnívá, že legislativní opatření, které je třeba přijmout, by mělo regulovat tyto oblasti:

- a) Komise by měla zajistit, aby byl koncept mikroúvěru začleněn do příslušných statistik a právních předpisů týkajících se finančních institucí. Statistiky týkající se mikroúvěrů by měly přihlížet k HDP na osobu v členských státech a rozlišovat mezi osobami samostatně výdělečně činnými či rodinnými podniky a podniky s jinými zaměstnanci, než jsou rodinní příslušníci, aby bylo možné zajistit pozitivní diskriminaci ve prospěch OSVČ a rodinných podniků.
- b) Komise by měla vyzvat členské státy, aby standardizovaly statistické vyhodnocení mikroúvěrů, včetně sběru a analýzy údajů rozdělených podle pohlaví, věku a etnického původu.
- c) Komise by měla vypracovat komunikační strategii s cílem propagovat práci formou OSVČ jako alternativu zaměstnaneckého poměru, a zejména jako způsob, jak se vyhnout nezaměstnanosti v případě znevýhodněných cílových skupin.
- d) Komise by měla vyzvat členské státy, aby uplatňovaly daňové pobídky podporující zapojení soukromého sektoru do poskytování mikroúvěrů.
- e) Komise by měla vybídnout členské státy, aby omezily používání horní hranice úrokových sazeb v případě spotřebitelských úvěrů; členské státy by však měly být schopny uplatňovat mechanismus, díky němuž mohou být vyloučeny mimořádně vysoké úrokové sazby.
- f) Komise by měla analyzovat – vzhledem k poslední krizi na trhu s rizikovými hypotékami – výhody a nevýhody přímých mikroúvěrových formátů v porovnání se sekuritizovanými úvěrovými nástroji.
- g) Komise by měla členským státům uložit, aby v rámci výroční zprávy o svých programech reform v souvislosti s integrovanými hlavními směry pro růst a zaměstnanost, které jsou součástí přehodnocené Lisabonské strategie, provedly specifickou analýzu své činnosti a výsledků v oblasti mikroúvěrů a aby předložily příslušnou zprávu. Komise by se měla otázkou mikroúvěrů explicitně zabývat ve výroční zprávě o pokroku.

2. **Doporučení 2: financování ze strany EU**

Evropský parlament se domnívá, že legislativní opatření, které je třeba přijmout, by mělo regulovat tyto oblasti:

- a) (Spolu)financování následujících projektů by mělo být podmíněno jejich zaměřením na podporu dostupnosti mikroúvěrů pro všechny osoby a mikropodniky nemající přímý přístup k úvěru, jak je definují členské státy v rámci své jurisdikce (např. romská komunita, přistěhovalci, lidé žijící ve znevýhodněných venkovských oblastech, osoby s nejistým zaměstnáním a ženy):
- (i) poskytování záruk poskytovatelům mikroúvěrů ze strany vnitrostátních nebo evropských fondů;
 - (ii) poskytování služeb na podporu podnikání coby dodatečných služeb subjektům, kterým je poskytován mikroúvěr, ať už ze strany poskytovatelů mikroúvěrů nebo třetí stranou; tyto služby musí zahrnovat povinné cílené školení pro subjekty, kterým je poskytován mikroúvěr, jehož výsledky bude možné pravidelně hodnotit; tato školení lze financovat ze strukturálních fondů;
 - (iii) hledání a výměna osvědčených postupů v operační oblasti, např. pokud jde o požadavky na alternativní zajištění úvěru, netradiční metody posouzení úvěrové bonity, bodový systém a úlohu zprostředkovatelů;
 - (iv) vytvoření internetových stránek, na kterých by případní příjemci mikroúvěrů mohli představit své projekty osobám nebo subjektům ochotným půjčit peníze na jejich podporu;
 - (v) vytvoření celounijní databáze, která by obsahovala pozitivní i negativní údaje o předchozích úvěrech subjektů, které se ucházejí o poskytnutí mikroúvěru.
- b) Aby nedocházelo k duplicitní práci, měla by Komise:
- (i) jmenovat jeden koordinační subjekt, v němž by se soustředila veškerá finanční činnost EU spojená s mikroúvěry,
 - (ii) (spolu)financovat projekty pouze tam, kde mohou být kombinovány se zachováním sociálního zabezpečení, jako je podpora v nezaměstnanosti a sociálními příspěvky, a to na základě analýzy poskytovatele obchodních služeb, který by měl zohlednit výsledky podniku a výši životního minima v daném členském státě.

3. **Doporučení 3: harmonizovaný rámec EU pro bankovní a nebankovní mikrofinanční instituce**

Evropský parlament se domnívá, že legislativní opatření, které je třeba přijmout, by mělo regulovat tyto oblasti:

Komise by měla navrhnout právní předpis, na jehož základě by vznikl celounijní rámec pro bankovní a nebankovní mikrofinanční instituce. Rámec pro nebankovní mikrofinanční instituce by měl obsahovat tyto prvky:

- a) jasnou definici poskytovatelů mikroúvěrů za předpokladu, že nepřijímají vklady, a proto podle směrnice o kapitálových požadavcích nepředstavují finanční instituci;
- b) schopnost provozovat pouze činnost spojenou s poskytováním úvěrů;
- c) schopnost dalšího půjčování vypůjčených finančních prostředků;
- d) harmonizovaná pravidla založená na riziku, pokud jde o poskytnutí povolení, registraci, vykazování a pečlivý dohled.

4. **Doporučení 4: směrnice 2005/60/ES**

Evropský parlament se domnívá, že legislativní opatření, které je třeba přijmout, by mělo regulovat tyto oblasti:

Komise by při přehodnocování směrnice 2005/60/ES měla zajistit, aby ustanovení této směrnice nebyla pro osoby bez trvalé adresy a osobních dokumentů překážkou, která by jim bránila získat mikroúvěr, a to tím, že povolí zvláštní výjimku z ustanovení týkajících se prověřování zákazníků.

5. **Doporučení 5: pravidla hospodářské soutěže**

Evropský parlament se domnívá, že legislativní opatření, které je třeba přijmout, by mělo regulovat tyto oblasti:

- a) Komise by při přehodnocování pravidel týkající se podpory *de minimis* měla zajistit:
 - (i) diferenciaci limitů *de minimis* mezi členskými státy, pokud jde o finanční podporu pro poskytovatele mikroúvěrů;
 - (ii) zrušení diskriminace podpory *de minimis* poskytnuté podniku v oblasti zemědělství, pokud je tato pomoc poskytována v souvislosti s mikroúvěrem;
 - (iii) snížení administrativní zátěže, pokud je pomoc poskytována v souvislosti s mikroúvěrem.
- b) Komise by měla v právním předpise stanovit, že úloha poskytovatelů mikroúvěrů a příp. veřejná podpora, kterou tyto instituce dostávají, musí být v souladu s předpisy EU v oblasti hospodářské soutěže.

- c) Komise by měla zavést pravidla, která by v rámci zadávání veřejných zakázek umožnila preferenční zacházení se zbožím a službami poskytovanými osobami, jimž by poskytnut mikroúvěr.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Souvislosti

Poskytování mikroúvěrů má svůj původ v jižní Asii a Latinské Americe, kde byly první iniciativy zaměřené na poskytování mikroúvěrů zahájeny v polovině 70. let. Nejznámější projekt v oblasti poskytování mikroúvěrů představuje banka Grameen Bank v Bangladéši založená v roce 1976 prof. Muhammadem Yunusem. Obchodní model Grameen Bank, který je v současnosti největší mikrofinanční institucí s více než 6 miliony půjčovateli, posloužil mnoha dalším mikrofinančním institucím. Prof. Yunus získal spolu s Grameen Bank v roce 2006 Nobelovu cenu míru.

Úspěch poskytování mikroúvěrů při zmírňování chudoby v rozvojových zemích nebyl zatím v kontextu EU využit. Přes řadu veřejných i soukromých iniciativ, které se snaží o propagaci tohoto způsobu financování v Evropě, zde stále chybí komplexní přístup a mezera na trhu přetrvává i nadále. Vše nasvědčuje tomu, že poptávka po mikroúvěrech bude mezi lidmi, kteří nemohou získat půjčky v tradičním bankovním sektoru, značná.

Úspěch evropské iniciativy v oblasti poskytování mikroúvěrů by mohl být významným přínosem k dosažení cílů přepracované Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost a k vytvoření inovativního, tvůrčího a dynamického evropského hospodářství. Malé podniky představují významný zdroj růstu, vytváření pracovních míst, podnikatelských schopností, inovací a soudržnosti v rámci EU. Mikroúvěry mohou podpořit zejména jednu ze čtyř priorit Lisabonské strategie, totiž uvolnění podnikatelského potenciálu, tím, že prostřednictvím samostatného podnikání napomohou sociální a hospodářské (re)integraci jednotlivců. Lisabonskou strategii bude možné považovat za úspěšnou ve skutečnosti pouze tehdy, pokud se podaří podstatně zvýšit úroveň zaměstnanosti.

(Termín „mikrofinance“ zahrnuje také další finanční služby malého rozsahu, jako např. mikropojišťovnictví, základní běžné účty a spořitelní účty. Zpráva o mikroúvěrech se těmito pojmy nezabývá.)

Sdělení Komise

Komise definuje mikroúvěr jako půjčku v hodnotě maximálně 25 000 eur poskytnutou velmi malým podnikům (tj. podnikům s méně než 10 zaměstnanci, jejichž roční obrat anebo roční bilanční suma nepřesahuje 2 miliony eur).

Sdělení Komise „Evropská iniciativa pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti“ zveřejněné v listopadu 2007 vyzývá členské státy, aby vhodným způsobem pozměnily vnitrostátní institucionální, právní a obchodní rámec, aby bylo možné vytvořit vhodnější prostředí pro rozvoj mikroúvěrů. Kromě toho byla zahájena nová iniciativa na úrovni EU – JASMINE, která se zaměřuje na podporu rozvoje nebankovních mikrofinančních institucí v členských státech. Přestože jsou základní součástí této iniciativy slibné, jejich nevýhoda spočívá v tom, že tato oblast je z velké části ponechána v rukou členských států, místo aby byl vytvořen skutečně evropský rámec.

Cílové skupiny

Zpravodaj se domnívá, že výsledek evropské iniciativy v oblasti poskytování mikroúvěrů by měl být inovativní a měl by se zaměřovat na cílové skupiny, kterým se dosud nedostalo patřičné pozornosti. Vzhledem k tomu, že existuje řada iniciativ zaměřených na MSP, které spadají do kategorie „malé“ a „střední“ podniky, a že tyto cílové skupiny se zpravidla obracejí na tradiční banky, měla by se evropská iniciativa pro rozvoj mikroúvěrů zaměřovat spíše na znevýhodněné osoby, které chtějí založit mikropodnik, jako např. na (dlouhodobě) nezaměstnané, osoby závislé na sociálních dávkách, přistěhovalce, etnické menšiny, osoby zapojené do neformální ekonomiky či žijící v znevýhodněných venkovských oblastech a na ženy. Je proto nutné vzít v úvahu, že cílové skupiny v členských státech jsou velmi rozdílné, a proto se od sebe v mnohém liší.

Je nutné zabývat se otázkou, kdo by měl být prostředníkem mezi osobou žádající o úvěr a poskytovatelem úvěru. Mělo by se uvažovat o tom, že by jako prostředník mohla sloužit osoba ze samotné cílové skupiny. Na jedné straně by toto řešení mohlo být účinné z toho důvodu, že členové cílové skupiny by mohli mít větší důvěru v někoho, kdo je jedním z nich, než v osobu stojící mimo skupinu. Na druhé straně nemusí být systém úvěrů poskytovaných v rámci skupiny pro určité skupiny ideální, protože může podporovat vládu již existující vyšší třídy uvnitř takové skupiny.

Specifické vlastnosti mikroúvěrů

Zástupci tradičního bankovního sektoru se domnívají, že poskytování půjček cílové skupině, na níž jsou mikroúvěry zaměřeny, jak je uvedeno výše, je riskantní a nákladné. Obchodní banky argumentují tím, že musejí čelit nepřijatelně vysokému riziku nesplacení úvěrů a nízkému zisku. V důsledku toho tyto banky nemají zájem o určitou část zákazníků, kteří se tak stávají osobami, kterým nelze bankovní služby poskytnout.

To znamená, že se poskytování mikroúvěrů od poskytování tradičních bankovních služeb liší. Jeho součástí jsou zcela nové a subjektivní prvky, jako jsou požadavky na alternativní či nulové zajištění úvěru a netradiční posouzení úvěrové bonity. V mnoha případech se mikroúvěry poskytují nikoli jen z ekonomických důvodů a za účelem vytváření zisku, ale také z důvodu zajištění soudržnosti, tím, že se snaží o (opětovně) začlenění znevýhodněných osob do společnosti.

Poskytnutí mikroúvěru s sebou v důsledku malého rozsahu úvěru, chybějícího či nedostatečného zajištění a vysokých nákladů na zpracování úvěru nese vysoké provozní náklady, jelikož je často obtížné klienty fyzicky zastihnout a existuje u nich nutnost poskytování rozsáhlých služeb na podporu podnikání a poradenství; tyto charakteristické prvky obvykle vyžadují širokou a drahou síť osob blízkých cílové skupině.

Přestože je poskytování mikroúvěrů nerentabilní, má jeho podpora z ekonomického hlediska smysl, protože obecně je finanční podpora samostatného podnikání nižší než náklady na dávky v nezaměstnanosti, alespoň ze střednědobého a dlouhodobého pohledu.

Možné součásti evropské iniciativy týkající se mikroúvěrů

Zviditelnění problematiky mikroúvěrů

Aby se problematice mikroúvěřů dostalo na úrovni EU potřebného zviditelnění, které by napomohlo jejímu rozvoji, je nutné zavést samostatnou kategorii ve statistice a v oblasti regulace bankovního sektoru. Je nutné se tázat, zda je vhodná jednotná definice mikroúvěřů, která se vztahuje na všechny členské státy a kterou používá Komise. HDP na osobu se v jednotlivých členských státech významně liší. Půjčka o stejné nominální hodnotě je proto v různých regionech nazírána odlišně.

Mikroúvěry by se měly podporovat také pomocí daňových pobídek a zrušení horní hranice úrokových sazeb. Důvodem horní hranice úrokových sazeb je ochrana vypůjčovatелů před neúměrně vysokou cenou půjček. Horní hranice úrokových sazeb však může vést k tomu, že půjčovatелé nebudou schopni pokrýt náklady spojené s poskytováním půjček a lidé si budou peníze půjčovat od lichvářů, kteří si účtují ještě vyšší úrokové sazby. Mnoho profesionálů zapojených do poskytování mikroúvěřů tvrdí, že problémem spojeným s mikroúvěry na straně vypůjčovatелů není cena půjček, ale přístup k nim. Jelikož se v případě mikroúvěřů jedná o malé částky s krátkou dobou splatnosti, jsou jednotlivé splátky nízké, a to i přes úrokové sazby, které se na první pohled zdají být neúměrně vysoké. Horní hranice úrokových sazeb by se proto měla používat pouze v případech spotřebních úvěrů.

Financování ze strany EU

S výjimkou iniciativy JASMINE mají iniciativy EU, jejichž cílem je podpora poskytování mikroúvěřů, širší možnost použití než jen na mikroúvěry, což je v rozporu s cílem specifického zaměření na podporu znevýhodněných osob, kterým je poskytování mikroúvěřů. Mnohostrannost iniciativ a jejich administrativní složitost navíc způsobuje, že je nelze využít v případě malých projektů. Bylo by vhodné zjednodušit iniciativy EU a pečlivěji rozlišovat mezi specifickými cílovými skupinami.

Aby bylo možné podporovat poskytování mikroúvěřů znevýhodněným cílovým skupinám, mělo by být financování ze strany EU poskytováno pod podmínkou, že budou podporovány osoby patřící do těchto cílových skupin, a to v následujících oblastech:

- nepřímá podpora poskytnutím záruk, jelikož to představuje stimul pro poskytování další soukromé podpory;
- úhrada nákladů na poskytování služeb na podporu podnikání, pokud je poskytuje samotná mikrofinanční instituce nebo jiné organizace. Zásadní význam má přístup ke službám na podporu podnikání (jako např. instruktáže, školení, poradenství, finanční vzdělávání, poradenské telefonní linky, skupiny mikropodnikatелů), který by měli mít zakladatelé mikropodniků patřící do znevýhodněné cílové skupiny;
- hledání a výměna osvědčených postupů, např. pokud jde o zcela nové metody poskytování a zajištění mikroúvěřů a snižování rizika spojeného s jejich poskytováním (např. požadavky na alternativní zajištění, netradiční způsoby hodnocení úvěrové bonity a bodové systémy). Bylo by potřeba zjistit, do jaké míry jsou tyto metody vhodné v kontextu EU a pro jednotlivé cílové skupiny. Je nutné podporovat rozsáhlou výměnu osvědčených postupů a zkušeností (jednotlivých zemí a regionů uvnitř i mimo EU).

Regulace poskytovatелů mikroúvěřů

Zdá se, že pokud jde o poskytování mikroúvěřů ze strany licencovaných finančních institucí, směrnice o kapitálových požadavcích neklade žádné přímé překážky. Tradiční banky však

a priori nemají zájem poskytovat své služby lidem, kteří nesplňují jejich kritéria, a proto se zdá, že nebankovní mikrofinanční instituce tak mají lepší možnost obhospodařovat tuto cílovou skupinu. Bylo by však vhodné zajistit, aby se ve směrnici o kapitálových požadavcích zacházelo s mikroúvěry, které jsou na základě předchozích zkušeností považovány za méně riskantní (dle zkušeností řady poskytovatelů mikroúvěrů je zřejmé, že míra splácení úvěrů je obecně mimořádně vysoká), lépe. K širšímu uznání mikroúvěrů by také přispělo zavedení termínu „mikroúvěr“ do směrnice o kapitálových požadavcích.

Kromě toho jsou některé překážky nepřímo důsledkem určitých aspektů směrnice o kapitálových požadavcích a toho, že se tato směrnice zakládá na zásadě minimální harmonizace. Především mohou podle této směrnice přijímat vklady či jiné návratné peněžní prostředky od veřejnosti pouze finanční instituce. Administrativní zátěž je v případě finančních institucí vysoká, což vede nebankovní poskytovatele mikroúvěrů k tomu, aby srovnávali výhody bankovní licence (a tím k přístupu k poměrně levnému financování prostřednictvím vkladů) s nevýhodami povinné regulace. Ještě důležitější je, že některé členské státy ve svých vnitrostátních právních předpisech zpřísnily ustanovení směrnice o kapitálových požadavcích a omezily téměř veškerou činnost spojenou s poskytováním půjček na licencované banky. V několika členských státech je rovněž omezeno další přímé půjčování finančních prostředků vypůjčených od bank subjektům, které se ucházejí o poskytnutí mikroúvěru. Tyto požadavky představují překážku poskytování mikroúvěrů prostřednictvím nebankovních mikrofinančních institucí.

Aby bylo možné vytvořit nebankovní mikrofinanční instituce, zpravodaj podporuje vytvoření komplexního harmonizovaného rámce EU pro nebankovní mikrofinanční instituce. Tento harmonizovaný rámec by však neměl vést k tomu, aby se stávající poskytovatelé mikroúvěrů museli vzdát svého jedinečného charakteru. V rámci tohoto sektoru se v jednotlivých členských státech vytvořily různé modely, které se přizpůsobují příslušnému právnímu, hospodářskému a sociálnímu prostředí. Mimoto je nutné zajistit, aby mezi těmito institucemi a licencovanými bankami nedošlo ke vzniku nekalé soutěže.

Právní předpisy zaměřené proti praní špinavých peněz a terorizmu

Podle ustanovení směrnice 2005/60/ES lze osobám bez trvalé adresy či osobních dokumentů znemožnit přístup k půjčkám. Těmto osobám by však nemělo být bráněno, aby získaly mikroúvěr. Vzhledem k nízkému objemu mikroúvěrů nepovedou specifické výjimky k podkopání cílů této směrnice.

Státní podpora / předpis týkající se podpory de minimis

Státní podpora je při podpoře poskytování mikroúvěrů důležitým faktorem.

Právní předpis EU týkající se podpory de minimis o oznamovací povinnosti může představovat problém z hlediska finanční podpory mikroúvěrů, jelikož státní finanční podpora nižší než 200 000 EUR poskytnutá určité společnosti na dobu 3 účetních období nepředstavuje podle tohoto předpisu státní podporu.

Toto pravidlo platí pro všechny členské státy bez rozdílu, ačkoli se podmínky, především pokud jde o malé podniky a OSVČ, výrazně liší. Proto je nutné zvážit možnost rozlišení hranice podpory de minimis mezi jednotlivými členskými státy.

V případě podniků působících v zemědělství nepřesáhne celková podpora de minimis poskytnutá jednomu podniku 7 500 EUR za tři roky. Toto odvětví však představuje značnou

část potenciálního trhu s mikroúvěry a nemělo by být diskriminováno. Drobní zemědělci, kteří mají malé zemědělské firmy, kromě toho nemají přístup k dotacím, jelikož pro to, aby mohli tyto dotace využít, je obvykle zapotřebí, aby měla orná půda apod. určitou minimální velikost. Je nutné přehodnotit diskriminaci zemědělství v předpise týkajícím se podpory de minimis.

A konečně existují důkazy o tom, že postup, v jehož rámci by Komise povolila metodologii, která by umožnila využít výjimku ze systému záruk, je zdlouhavý a komplikovaný. Je potřeba zjistit, zda existuje možnost zjednodušení, pokud jde o umožnění „transparentnosti“ pomoci, která je poskytována v rámci systému záruk.

11. 12. 2008

STANOVISKO ROZPOČTOVÉHO VÝBORU

pro Hospodářský a měnový výbor

k evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti
(2008/2122(INI))

Navrhovatel: Gary Titley

(Podnět – článek 39 jednacího řádu)

NÁVRHY

Rozpočtový výbor vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že poskytováním mikroúvěrů lidem, kteří by byli jinak vyloučeni z finančního systému, lze dosáhnout cenných sociálních cílů,
 - B. vzhledem k tomu, že účelem přidělování prostředků z rozpočtu EU je, aby byly tyto prostředky uvolněny teprve tehdy, kdy kapitálové trhy a Evropská investiční banka nemohou financovat určité projekty vzhledem k jejich nízké ziskovosti a/nebo vysoké rizikovosti, ale tyto projekty mají zároveň jednoznačný sociální přínos,
 - C. vzhledem k tomu, že je důležité zajistit, aby právní předpisy namířené proti praní peněz a proti terorismu nebránily poskytování mikroúvěrů,
 - D. vzhledem k tomu, že Parlament přijal přípravnou akci na podporu prostředí příznivějšího pro mikroúvěry v Evropě,
1. vyzývá Komisi, aby prozkoumala, zda sociální přínosy vyplývající z mikroúvěrů opodstatňují zvýšenou úlohu nástrojů EU, které jsou svou povahou kombinací půjček a grantových podpor;

2. zdůrazňuje, že jakékoli iniciativa EU ve věci mikroúvěrů využívajících veřejné prostředky by také měla mít za cíl podnítit soukromé financování mikrofinančních institucí (MFI);
3. vyzývá Komisi, aby zvažila, zda je rámec EU pro nebankovní MFI žádoucí a/nebo uskutečnitelný, a prozkoumala jeho možný dopad na rozpočet EU, a to s přihlédnutím k potenciálním sociálním a ekonomickým přínosům;
4. vítá iniciativu Komise, tzv. společnou akci na podporu mikrofinančních institucí v Evropě (JASMINE), a vyzývá Parlament a Komisi, aby prováděly průběžné hodnocení efektivnosti a přidané hodnoty JASMINE;
5. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby byly mikroúvěry ve stejné míře dostupné i v oblastech, které nemají nárok na pomoc ze strukturálních fondů, vzhledem k tomu, že zanedbávané a znevýhodněné skupiny existují i v těch nejbohatších oblastech;
6. vyzývá Komisi, aby prozkoumala, zda jsou nejvyšší povolené úrokové sazby překážkou pro poskytování mikroúvěrů, a pokud ano, žádá, aby Komise prozkoumala, zda je možné stanovit výjimky z nejvyšších povolených úrokových sazeb pro MFI a nebankovní MFI;
7. vyzývá Komisi, aby zahájila výzkum inovativních technik udělování a zachovávání mikroúvěrů a snižování rizika s nimi spojeného;
8. uvědomuje si hodnotu regionálně fungujících systémů vzhledem k tomu, že podmínky pro poskytování mikroúvěrů a poptávka po nich se v různých částech EU značně liší;
9. vítá úsilí, které Komise i nadále vyvíjí s cílem napomáhat výměně osvědčených postupů na podporu a zintenzivnění politických opatření v oblasti mikroúvěrů v Evropě.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	11.12.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 15 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Richard James Ashworth, Reimer Böge, Simon Busuttil, Valdis Dombrovskis, Brigitte Douay, Vicente Miguel Garcés Ramón, Catherine Guy-Quint, Jutta Haug, Vladimír Maňka, Jan Mulder, Margaritis Schinas, László Surján, Kyösti Virrankoski, Ralf Walter
Náhradník(cí) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Peter Šťastný

4. 12. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRŮMYSL, VÝZKUM A ENERGETIKU

pro Hospodářský a měnový výbor

k evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti
(2008/2122(INI))

Navrhovatel: Miloslav Ransdorf

(Podnět – článek 39 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá sdělení Komise, jehož cílem je posílit rozvoj mikroúvěru v EU zlepšováním právního prostředí, rozvojem podnikatelského ducha, výměnou osvědčených postupů a poskytováním finančního kapitálu, zejména pro osoby, kterým není možné poskytnout bankovní služby;
2. konstatuje, že koncepce mikroúvěru vypracovaná držitelem Nobelovy ceny Muhammadem Yunusem velmi úspěšně napomáhá ekonomickému a sociálnímu pokroku v rozvojových zemích; je přesvědčen, že iniciativa pro rozvoj mikroúvěrů by mohla nalézt rozsáhlé uplatnění i v EU, kde by vedla ke zvýšení sociálního začlenění a vytváření pracovních míst a příležitostí pro samostatně výdělečnou činnost, zejména pokud jde o ženy, mladé lidi, nezaměstnané a menšiny; navrhuje proto, aby byla mikroúvěru přiznána významná úloha při plnění cílů Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost;
3. zdůrazňuje však, že mikroúvěry by měly pouze doplňovat, nikoli nahrazovat stávající veřejné systémy sociálních záruk a že programy mikroúvěrů by neměly být záminkou pro omezování veřejných programů sociální pomoci;
4. bere na vědomí, že velkou část uživatelů mikroúvěrů tvoří ženy, které jsou jako zákaznice loajální a spolehlivé a které mikroúvěry splácejí ve vysoké míře;
5. zdůrazňuje, že 91,5 % podniků v Evropské unii představují mikropodniky (tj. podniky s méně než deseti zaměstnanci) a že největší překážkou intenzivnější inovační činnosti v těchto podnicích je omezený přístup k úvěrům, zejména k drobným půjčkám (méně než

25 000 EUR); je proto přesvědčen, že návrh iniciativy pro rozvoj mikroúvěru, který předložila Komise, se ukáže být užitečným nástrojem, který zvýší zaměstnanost v mikropodnicích, a umožní těm, kteří nemají přístup ke konvenčnímu úvěrovému systému, zahajovat nové aktivity a zvýší inovační činnosti v EU;

6. domnívá se, že v rámci definice mikroúvěrů jakožto úvěrů nižších než 25 000 EUR, kterou navrhla Komise, by se měly vzít v potaz další proměnné, zejména skutečnost, že stejná nominální hodnota nemá tutéž hodnotu ve všech členských státech;
7. žádá Komisi, aby s ohledem na skutečnost, že potenciální zájemci o mikroúvěry obvykle nemohou poskytnout záruky a banky nemají zájem půjčovat jim peníze, vytvořila „evropskou záruku“ pro mikroúvěry a poskytla nezbytné prostředky, aby banky dostaly záruky, které požadují; „evropská záruka“ by se měla poskytovat pouze tehdy, jsou-li splněna odpovídající sociální kritéria a zásady rovnosti příležitostí;
8. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly rozvoj stálých institucí poskytujících mikroúvěry na místní úrovni, jako jsou úvěrová sdružení, zejména v chudých a okrajových oblastech a na venkově; vyzývá Komisi a členské státy, aby se v těchto oblastech soustředily na rozvíjení mikrofinančních dovedností pracovníků;
9. žádá Komisi, aby prosazovala mikroúvěry jako mechanismus rozvoje hospodářské činnosti a za tímto účelem prozkoumala možnost jejich podpory prostřednictvím inovačních řešení, jako jsou mobilní bankovní služby; zároveň žádá, aby Komise prosazovala různé formy hospodářské a sociální podpory, jako jsou úvěry pro solidární skupiny a solidární bankovní karty;
10. velmi oceňuje návrh na zřízení specializované struktury na podporu mikroúvěru v rámci Evropského investičního fondu; naléhavě však žádá Komisi a Evropskou investiční banku o zvýšení objemu prostředků poskytovaných na tuto podpůrnou strukturu, aby jí mohlo využívat více subjektů na trhu a zvýšila se její viditelnost;
11. věří, že nezbytnost mikroúvěrů v EU zdůrazňuje současná nestabilita na finančních trzích a její možný dopad na hospodářství jako takové, zejména v hospodářsky a sociálně znevýhodněných oblastech;
12. naléhavě žádá členské státy, aby lépe využívaly finanční pomoc poskytovanou prostřednictvím strukturálních fondů, jako jsou Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond, a zlepšily tak přístup konkrétních cílových skupin k programům mikroúvěrů;
13. s nadšením vítá nedávné zahájení „společné akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě“ (JASMINE), jejímž cílem je poskytnout operační technickou pomoc a vytvořit systém udělování známek kvality, které potvrzují spolehlivost mikrofinančních institucí; zdůrazňuje, že je nezbytné zajistit flexibilní přístup, který mikrofinančním institucím ve všech členských státech umožní čelit konkrétním problémům a vyhovět konkrétním požadavkům;
14. žádá Komisi, aby objasnila vícerozměrné ukazatele, které míní používat pro hodnocení sociálního a hospodářského dopadu pilotních projektů, jejichž cílem je určit nejúčinnější postupy a metody vhodné pro mikroúvěry, a aby objasnila hospodářské a sociální

ukazatele, na jejichž základě se bude hodnotit rozvoj a dopad mikroúvěrů a nového projektu technické pomoci JASMINE;

15. je pevně přesvědčen, že vzhledem k vzájemnému propojení finančního systému a systémů zaměstnanosti a sociálního zabezpečení musí být iniciativa pro rozvoj mikroúvěru, která bude realizována na úrovni EU, doplněna činností na úrovni členských států, jako je školení a zaučování či budování kapacit; vyzývá Komisi a členské státy, aby pokračovaly ve výzkumu inovativních technik zajištění mikroúvěrů a snižování rizika s nimi spojeného; věří, že nezbytná je rozsáhlá výměna osvědčených postupů;
16. žádá Komisi a členské státy, aby podporovaly sítě vnější pomoci a poradenství, a přispívaly tak ke rozvoji podniků, které využívají mikroúvěrů;
17. vyjadřuje znepokojení nad návrhem odstranit horní hranice úrokových sazeb, neboť přehnaně vysoké úrokové sazby mohou dostat uživatele mikrofinancí do začarovaného kruhu dluhů, a zmařit tak účel mikroúvěrů; naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby v politice úrokových sazeb postupovaly velmi obezřetně;
18. zdůrazňuje důležitost školení a rozvoje schopností nebankovních mikrofinančních institucí, zejména za účelem zlepšení vědomostí o různých formách získávání a poskytování kapitálu, jako jsou kapitálové investiční fondy, dary, vystavování dluhopisů, financování dluhů, příspěvky do rizikových fondů a granty pro začínající podniky; domnívá se, že v tomto ohledu by mohla hrát důležitou úlohu výměna osvědčených postupů; naléhavě proto žádá Komisi, aby plně využila stávajících sítí, jako jsou Evropská mikrofinanční síť (European Microfinance Network), Mikrofinanční centrum (Microfinance Centre) a Evropská mikrofinanční platforma (European Microfinance Platform);
19. žádá Komisi a členské státy, aby prosazovaly mikroúvěry pro družstva a pracovníky, kteří se nacházejí v nepříznivé situaci nebo mají nestandardní pracovní smlouvy.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	2.12.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 38 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoș Florin David, Den Dover, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Werner Langen, Anne Laperrouze, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Antonio Mussa, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Aldo Patriciello, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Adina-Ioana Vălean
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Gabriele Albertini, Alexander Alvaro, Pierre Pribetich, John Purvis, Silvia-Adriana Țicău, Vladimir Urutchev

16. 12. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVNÍ ZÁLEŽITOSTI

pro Hospodářský a měnový výbor

k evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti
(2008/2122(INI))

Navrhovatelka: Neena Gill

(Podnět – článek 39 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro právní záležitosti vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. poznamenává, že potenciální příjemci mikroúvěrů by měli mít k dispozici odpovídající právní poradenství v souvislosti s uzavíráním smlouvy o úvěru, zakládáním podniku, vymáháním dluhů, nabýváním a využíváním práv duševního a průmyslového vlastnictví atd., zejména pokud daný mikropodnik má v úmyslu nebo má potenciál vyvíjet podnikatelskou činnost v jiných členských státech Evropské unie;
2. za tímto účelem vyzývá k tomu, aby bylo na evropské úrovni vyvinuto úsilí s cílem vytvořit síť právníků ochotných poskytovat začínajícím mikropodnikům poradenství, které by bylo zprvu bezplatné;
3. vítá návrh podněcovat členské státy k tomu, aby zaměřily finanční prostředky na nebankovní mikroúvěrové instituce; pokládá následující instituce: družstevní úvěrové společnosti, vzájemné družstevní záložny, finanční instituce pro rozvoj místních komunit a záruční banky za možné zdroje financování a svépomoci pro mikropodniky a žádá, aby tyto cesty byly při vypracovávání legislativních návrhů v této oblasti důkladně prozkoumány;
4. vyzývá k maximálnímu úsilí o snížení administrativní zátěže pro mikropodniky na úplné

minimum a žádá Komisi, aby činila kroky k dosažení tohoto cíle;

5. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby bylo vyvíjeno úsilí o zpřístupnění mikrofinančních institucí místním komunitám.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	15.12.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 13 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Othmar Karas, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis
Náhradník(cí) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Costas Botopoulos, Jean-Paul Gauzès, Eva Lichtenberger, Georgios Papastamkos, Ieke van den Burg

3. 12. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ

pro Hospodářský a měnový výbor

k evropské iniciativě pro rozvoj mikroúvěru na podporu růstu a zaměstnanosti
(2008/2122(INI))

Navrhovatelka: Corien Wortmann-Kool

(Podnět – článek 39 jednacího řádu)

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že samostatně výdělečná činnost v mikropodnicích, malých podnicích a podnicích zaměstnávajících jednu osobu nebo rodinných podnicích dává ženám možnost zlepšit jejich ekonomické a společenské postavení a zároveň jim umožňuje sladit jejich profesní a rodinný život,
- B. vzhledem k tomu, že nedostatečné poskytování mikroúvěrů je pro ženy, které začínají podnikat, hlavní překážkou,
- C. vzhledem k tomu, že poskytování mikroúvěrů je důležitým nástrojem pro zlepšení postavení žen, zvláště těch, které jsou vyčleněny z formální ekonomiky, neboť jim dává možnost začít podnikat, povzbuzuje je v podnikatelské činnosti, umožňuje jim přístup na pracovní trh, aktivní účast a setrvání na trhu práce, pomáhá jim stát se ekonomicky nezávislými, a podporuje tak nejen podnikání a hospodářský růst, ale také osobní uplatnění, sociální začlenění a boj proti chudobě,
- D. vzhledem k tomu, že mikroúvěry nabízejí ženám možnost společenského rozvoje, čímž se mění i vztahy mezi muži a ženami,
- E. vzhledem k tomu, že jedním z přímých důsledků poskytování mikroúvěrů chudým ženám je investice do vzdělání jejich dětí, které dává budoucím generacím příležitost žít lepší život,

1. vyzývá Komisi a členské státy, aby považovaly ženy za cílovou skupinu a přiznaly jim zvláštní a odpovídající postavení v programech a iniciativách souvisejících s mikroúvěry, jako je např. program JASMINE;
2. vyzývá Komisi a členské státy, aby v současné finanční a hospodářské krizi zaměřily zvláštní pozornost na ženy, neboť se jedná o ohroženou skupinu, které hrozí ztráta zaměstnání a příjmu;
3. vyzývá členské státy, aby vytvořily kontaktní místa, jejichž činnost se soustředí na podporu podnikání žen; zdůrazňuje skutečnost, že programy poradenské pomoci podporují samostatně výdělečnou činnost jako alternativu k nezaměstnanosti nebo k závislé výdělečné činnosti;
4. vyzývá Komisi a členské státy, aby propojily programy poskytování mikroúvěrů s programy zvýšení konkurenceschopnosti, zejména v případě podniků vedených ženami či mladými lidmi, a aby kladly důraz na jejich vybavení a využívání nových informačních a komunikačních technologií,
5. vyzývá Komisi, aby zvyšovala povědomí o potenciálu mikroúvěrů prostřednictvím veřejné osvěty a programů pro zvyšování informovanosti určených mj. mladým ženám a osobám postiženým sociálním a ekonomickým vyloučením, aniž by docházelo k diskriminaci na základě původu, a zdůrazňuje zejména důležitost programů ve školách a ve střediscích odborného vzdělávání;
6. zdůrazňuje zejména nutnost informovat o možnostech poskytování mikroúvěrů v rámci vzdělávacího procesu a prostřednictvím využívání mikroúvěrů ženskými nevládními organizacemi nebo jinými subjekty, které se zaměřují na uplatnění absolventů vzdělávacích zařízení všech stupňů na trhu práce,
7. vyzývá Komisi a členské státy, aby standardizovaly statistické vyhodnocení mikroúvěrů, včetně sběru a analýzy údajů rozdělených podle pohlaví, věku a etnického původu;
8. žádá vytvoření programů poskytujících záruky v případech, kdy zajištění poskytnuté příjemcem úvěru není považováno za dostačující, zejména pokud je příjemcem žena, která se nachází v situaci sociálního vyloučení či chudoby nebo je touto situací ohrožena;
9. vyzývá Komisi a členské státy, aby podpořily bývalé úspěšné příjemkyně mikroúvěrů v zakládání finančních družstev, která budou nabízet mikroúvěry dalším ženám.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	2.12.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 15 -: 0 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Edit Bauer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Teresa Riera Madurell, Raúl Romeva i Rueda, Anne Van Lancker, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Náhradník(cí) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Donata Gottardi

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	20.1.2009
Výsledek závěrečného hlasování	+: 40 -: 0 0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Mariela Velichkova Baeva, Paolo Bartolozzi, Zsolt László Becsey, Pervenche Berès, Slavi Binev, Sebastian Valentin Bodu, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Manuel António dos Santos, Jonathan Evans, Elisa Ferreira, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Louis Grech, Karsten Friedrich Hoppenstedt, Sophia in 't Veld, Othmar Karas, Wolf Klinz, Christoph Konrad, Kurt Joachim Lauk, Astrid Lulling, Sirpa Pietikäinen, John Purvis, Bernhard Rapkay, Heide Rühle, Antolín Sánchez Presedo, Salvador Domingo Sanz Palacio, Peter Skinner, Margarita Starkevičiūtė, Ieke van den Burg, Cornelis Visser, Sahra Wagenknecht
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Daniel Dăianu, Mia De Vits, Valdis Dombrovskis, Harald Ettl, Werner Langen, Klaus-Heiner Lehne, Bilyana Ilieva Raeva, Margaritis Schinas, Theodor Dumitru Stolojan